

[Alfred Jensen.]

tilbage til reglen om, at de partier, der får for mange kredsmandater, må aflevere de mandater, de har fået for meget, men det forstår jeg der i alle partier er ulyst til, og derfor synes jeg, man bør tage under overvejelse allerede nu at sikre sig på en sådan måde, at man ikke kommer ud for den mulighed, at der næsten ikke findes anden vej end at vende tilbage til aflevering af kredsmandater. Hvis man på mandat-tallets område opretholder ligheden i valglovsforslaget med grundlovsforslaget, bliver der ikke meget at operere med udover det, at man flytter nogle kredsmandater over til tillægsmandater, og det kan jo i nogen grad også råde bod på misforhold, som kan komme til udtryk. Men det er klart, at hvis man samtidig har mulighed for at disponere over mandater, der ikke er optaget, vil det være lettere at nå frem til en mere rimelig ordning uden at skride til aflevering af kredsmandater, hvilket ikke ønskes af samtlige partier, såvidt jeg har forstået.

Jeg vil gerne her sige, at jeg ikke taler for, at man skal forøge tallet 175 for landets egentlige område til et højere tal, men jeg taler for, at man skal skære antallet 175 ned. Jeg er vel klar over, at hvis man gør det, skal man igen i gang med at foretage beregninger for at nå frem til det, som man efter valgtallene af 1950 nåede frem til, en ligelig fordeling af mandater i henhold til de stemmer, partierne har, men det ser jeg ikke nogen ulykke i.

Forøvrigt vil jeg gerne sige, at mit parti, også i henhold til de betragtninger, jeg har gjort gældende angående tillægsmandater, ikke er indforstået med den arealfaktor, der opereres med. Vi kunne ønske os, at den blev ændret således, at forskellen på prisen for mandaterne i de tyndt befolkede og i de tættere befolkede egne bliver mindre, end den er.

Det forekommer mig dernæst ikke at være rigtigt, at man har forhøjet kredsmandaternes antal fra 105 til 135, og det på et tidspunkt, da man skærer tillægsmandaternes antal ned fra 44 til 40. Efter vor opfattelse er forholdet under den nuværende ordning mere rimeligt, og vi ønsker, at der må ske en ændring i lovforslaget i forholdet mellem kredsmandater og tillægsmandater.

Dernæst vil jeg gerne vende mig til de

bestemmelser, som modvirker en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser. Det drejer sig om de krav, der stilles, for at partierne kan komme i betragtning ved fordeling af tillægsmandater. Her er for det første bestemmelsen i § 23 om, at partier, der ikke er repræsenteret på rigsdagen, skal møde frem med 10 000 underskrifter fra vælgerne for at blive betragtet som parti og derved komme i betragtning ved tillægsmandaternes fordeling. Vi finder ikke, at der er nogen rimelighed i, at man stiller et sådant krav til et nyt parti, og vi finder det specielt ikke, når de krav, der stilles, er af en sådan karakter, som det er foreskrevet i lovforslaget. Jeg ved meget vel, at det ikke er nogen ny bestemmelse, men at bestemmelsen står i den nugældende valglov, men det gør det ikke mere tiltalende for os. Det er jo ikke alt gammelt, der er godt, og her har vi noget, som absolut ikke er godt. Jeg har under forhandlingerne i dag hørt nævne, at det er lettere at skaffe underskrifterne nu, fordi vælger-tallet er større, end da man i sin tid indførte den bestemmelse i loven, og ministeren var i sin fremsættelsestale inde på, at 10 000 underskrifter var et relativt ringe antal. Jeg tror, man skal gøre sig klart, at det i dag ikke er lettere at skaffe 10 000 underskrifter, end det var før krigen. Dels stilles der altså større krav angående underskriften end før, men dertil kommer den frygt, man i almindelighed har for at komme i kartotek. Befolkningen er betænkelig ved at skrive deres navn på en liste, som oven i købet skal indleveres til myndighederne. Det er nemlig ikke i dag nogen betryggelse, at den går til myndighederne, tværtimod ved vi fra de diskussioner, der har været om kartoteker, at det netop er de lister, der havner hos myndighederne; det er specielt politiet, der er frygt for. Det vil altså sige, at der absolut ingen grund er til at opretholde bestemmelsen om de 10 000 underskrifter, og det vil sige, at den bestemmelse er langt værre end tidligere. Derfor må vi holde for, at denne bestemmelse må udgå.

Dernæst er der kravet om et vist stemmetal, som er foreskrevet i § 43, og som efter min opfattelse helt overflødig gør indsamling af de 10 000 underskrifter. Det har været nævnt fra flere sider, hvad disse bestemmelser går ud på, og jeg skal derfor ikke gentage dem, men vil blot understrege, at forværringen i og for sig er værre, end